

Handlingprogram 2026–2030

Socialdemokraterna i Danderyd

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET I DANDERYD

Innehåll

- 4 Vi tar Danderyd på allvar
- 8 En skola att vara stolt över
- 12 Kultur- och fritidsaktiviteter som alla har råd med
- 16 En äldreomsorg av högsta kvalitet
- 20 Ett grönt och hållbart Danderyd

Våra viktigaste vallöften

Stoppa nedskärningarna i Danderyds skolor

Mindre klasser i skolan och barngrupper i förskolan

Fler lärare, fritidspersonal, specialpedagoger, elevassistenter, skolkuratorer och skolpsykologer

Stärkt stöd till kulturen och idrotten

Fler sporthallar

Krafttag mot alkohol- och drogkonsumtionen bland unga

Fler bostäder för äldre – och sänkt åldersgräns för att få flytta till trygghetsboende

Återstarta en kommunal hemtjänst för verklig valfrihet

Mer resurser till barn med behov av särskilt stöd

En äldreomsorg med tid för omtanke

**Vi tar
Danderyd
på allvar**

” **Slut på slarv, nedskärningar och interna bråk. Dags för ansvar.**

Danderyd är en kommun med stora möjligheter. Här finns ett starkt engagemang, hög utbildningsnivå, företagsamhet, friska och aktiva seniorer, studiemotiverade och aktiva barn och närhet till natur som ger livskvalitet i vardagen.

Samtidigt ser vi hur förskolor och skolor under lång tid fått bära konsekvenserna av återkommande besparingar. Resultatet är färre vuxna runt barnen, större barngrupper och klasser och en studiemiljö där både elever och personal tvingas kämpa allt hårdare för att få vardagen att fungera.

Vi ser hur stödet till kulturen, idrotten och föreningslivet har minskat. Föreningar vittnar om brist på lokaler, pressad ekonomi och barn som inte får plats i aktiviteter de älskar och mår bra av. Vi får rapporter om 14-gradiga rumstemperaturer på kommunens trygghetsboende, missnöje med hemtjänsten och brist på anpassade boenden för Danderyds äldre. Och vi ser hur våra gemensamma skattepengar slösas bort på nya direktörstjänster, växande byråkrati och oönskade byggprojekt i stället för att gå till verksamheter för våra barn, unga och äldre.

Det här är inte en naturlag. Det är resultatet av politiska prioriteringar. Danderyd har i över femtio år styrts av en moderatledd majoritet och det senaste decenniet av M, L och KD.

Vi tycker att det är dags att ändra kurs, Danderyd behöver en ny riktning. Socialdemokraterna har högre ambitioner för vår kommun än den nuvarande majoriteten. Vi vill bygga ett Danderyd som präglas av sammanhållning och engagemang. Ett Danderyd där skolan är den starkaste kraften för frihet och jämlikhet, där varje barn möts av höga förväntningar och får rätt stöd i tid.

Vi vill ha en välfärd som finns nära, är tillgänglig och håller högsta kvalitet – oavsett om det gäller förskola, skola eller äldreomsorg. Ett Danderyd där alla barn och unga har tillgång till en meningsfull fritid till en rimlig kostnad, där alla äldre känner sig trygga med att få plats på ett anpassat boende när de behöver det och där vi värnar Danderyds unika, naturnära miljö.

Vi vill se en ambitiös och lyhörd politik som menar allvar med att Danderyd ska vara Sveriges bästa kommun att bo, leva och verka i. Ett sådant samhälle byggs i vardagen, när barn och unga möts i meningsfulla fritidsaktiviteter, när vuxna finns närvarande i skolan, när äldre får det stöd de behöver, när ideella krafter arbetar tillsammans och när våra gemensamma miljöer är trygga, vackra och välkomnande.

Ett tryggt och starkt Danderyd skapas inte genom snabba lösningar eller symbolpolitik, utan genom långsiktighet och professionellt ledarskap. Socialdemokratisk politik i Danderyd handlar ytterst om ansvar – för varandra, för välfärden och för framtiden. Det är en politik som investerar i stället för att skära ned och som sätter kvalitet före jakten på den lägsta kommunalskatten.

I höstens kommunalval avgör du vilket Danderyd du vill ha!

**En skola
att vara
stolt över**

”

Danderyd har råd att investera i sina barn

Danderyd har med sina välutbildade invånare, med höga inkomster och studiemotiverade barn, alla förutsättningar att ha Sveriges bästa skola. Att trots det inte ha den bästa kvaliteten på skolorna – i termer av utbildade lärare, storlek på barngrupper, bra arbetsmiljö, stöd efter behov – är att underprestera. En kommun som Danderyd ska kunna ge sina barn och unga de allra bästa förutsättningarna för framtiden, även det fåtal barn som har särskilda behov. Dagens nivå är värt ett underbetyg.

Barnens och ungdomarnas bästa är alltid utgångspunkten för Socialdemokraterna i Danderyd. Alla barn har rätt till en bra och trygg start i livet och Danderyds skolor, fritidshem och förskolor ska ge både omsorg och lärande av högsta kvalitet. Som förälder ska man kunna känna sig trygg med att personalen har tid, kompetens och resurser att ge varje barn rätt stöd när det behövs.

Vi socialdemokrater accepterar inte att den moderata majoritetens kortsiktiga besparingar får urholka kvaliteten i skolan. I en av Sveriges rikaste kommuner har vi råd att investera i våra barn. Vi vill se mindre barngrupper i förskolan, rimliga klasstorlekar, fler lärare, fritidspersonal, specialpedagoger, kuratorer och elevassistenter samt en elevhälsa som arbetar förebyggande och finns nära eleverna varje dag.

Skolan ska vara en trygg, inkluderande och stimulerande plats där varje barn får möjlighet att utvecklas, må bra och nå sin fulla potential – oavsett bakgrund och förutsättningar.

Därför vill vi:

Stärka kvalitén och öka resurserna

- Höja skolpengen för att förbättra dagens kvalitetsnivå och säkerställa en trygg studiemiljö, ökad personaltäthet och goda arbetsförhållanden för personalen i förskola, skola och på fritids.
- Lyfta ut hyror och administrativa kostnader ur skolpengen för att ge en mer rättvis resursfördelning.
- Stärka och utveckla de riktade insatserna genom att öka likvärdighetsresurserna och strukturtillägget för skolor.
- Stärka stödet till barn med särskilda behov.

Mindre grupper och fler vuxna

- Minska klassernas storlek i grundskolan, och införa riktmärken för klasstorlekar. I låg- och mellanstadiet ska klasstorleken vara max 20 elever och i högstadiet max 25 elever.
- Minska barngruppernas storlek i förskolan, och införa riktmärken om ca 1 personal per 3 barn (i åldrarna 1-3 år) samt ca 1 personal per 5 barn (i åldrarna 4-5 år).
- Öka antalet legitimerade lärare. Vi vill se minst en legitimerad lärare per 20 respektive 25 elever i låg- och mellanstadiet respektive högstadiet.
- Öka antalet legitimerade förskolelärare. Vi vill se minst en legitimerad förskolelärare per 6-12 barn (i åldrarna 1-3 år) samt 9-15 barn (i åldrarna 4-5 år). Idag är endast 31 procent av förskolans personal i Danderyd legitimerade förskollärare, att jämföra med 46 procent som är snitt i Sverige. Det duger inte.

Stark elevhälsa och trygghet

- Säkra fungerande och tillgänglig skolhälsovård på alla skolor genom att öka tillgången till skolsköterskor, kuratorer, psykologer och specialpedagoger med fokus på tidiga insatser och hög närvaro på våra skolor.
- Stärka arbetet mot mobbning och kränkningar genom nolltolerans, gemensamma metoder och tydlig uppföljning på alla skolor.
- Arbeta aktivt mot stress och psykisk ohälsa bland unga genom förebyggande insatser och fler vuxna i skolan.

Förskola och fritids som fungerar i vardagen

- Införa frukost på alla förskolor för de barn som behöver det.
- Utökade öppettider i förskolan. När livet och arbetet kräver att man lämnar tidigt eller hämtar sent ska det vara en självklarhet och kännas tryggt för dig som förälder.
- Införa fria arbetskläder och arbetsskor inom förskolan.
- Stoppa nedläggningen av fler förskolor. Vi värnar om närhetsprincipen till såväl skolor som förskolor. Med S blir det inga fler förskolenedläggningar.
- Stärka/satsa på fritidshemmen med tydliga bemanningsmål, ökade resurser och bättre bemanning vid arbetstoppar.
- Säkra och utveckla fler öppna förskolor.
- 30 timmar i veckan för alla barn i förskolan. S vill öka tiden då föräldralediga och arbetssökande föräldrar får ha sina barn i förskolan.
- Utredda möjligheten till läxläsning på skoltid eller en sammanhållen skoldag för att minska stress och öka likvärdigheten.

**Kultur- och
idrottsaktiviteter
som alla har
råd med**

” Bygg fler idrottshallar

Idrott och kultur skapar mötesplatser, stärker gemenskapen och ger människor möjlighet att utvecklas och må bra. Men i Danderyd är fritidsaktiviteter ofta en stor kostnad för familjer – särskilt för dem med flera barn. Så behöver det inte vara. Alla barn och unga ska ha tillgång till en trygg och meningsfull fritid där höga avgifter inte står i vägen för att idrotta eller lära sig spela ett instrument.

Vi vill därför stärka det ekonomiska stödet till både kultur och idrott. Bland annat genom att införa 0-taxa på plan- och hallhyror för ungdomsverksamhet, investera i fler och bättre idrottsanläggningar, bygga nya inomhushallar och rusta upp befintliga idrottsplatser. Vi vill också skapa fler ändamålsenliga platser för kultur och föreningsliv. Samt utreda möjligheten att bygga ett eget kommun- och kulturhus. Att bygga åt sig själv som kommun är en god affär.

Vi vill stärka stödet till våra lokala kulturaktörer och våra bibliotek, sänka avgiften till Kulturskolan – idag en av landets högsta – och satsa mer på konst och utsmyckning av våra offentliga miljöer.

Alkohol- och drogkonsumtionen samt den psykiska ohälsan bland unga i Danderyd kräver kraftfulla insatser. Det handlar om att stärka elevhälsan, utveckla Ungt fokus och ge föräldrar bättre stöd. Dessutom ska alla barn och unga ha nära till en fritidsgård, oavsett var i kommunen de bor.

Vi socialdemokrater vill att Danderyd ska vara en kommun där kulturen är en naturlig del av vardagen och där idrott och fritidsverksamhet är tillgängligt för alla.

Därför vill vi:

Stärka stödet till kulturen och idrotten

- Öka det ekonomiska stödet till våra kultur- och idrottsföreningar, bland annat genom ett höjt lokalt aktivitetsstöd, Danderyd ska inte ligga i det lägre spannet i Sverige.
- Införa 0-taxa på plan- och hallhyror för ungdomsverksamhet, vanligt i många andra kommuner.
- Halvera avgiften till Kulturskolan och införa gratis instrumenthyra.
- Ge lokala kulturaktörer bättre stöd och möjliggöra fler arrangemang i hela kommunen.
- Stärka biblioteken ekonomiskt och som öppna mötesplatser med utökade öppettider och mer programverksamhet.

Bygga bort hallbristen

- Bygga fler idrottshallar, samt rusta upp och tillgänglighetsanpassa befintliga idrottsanläggningar, bland annat genom att:
  - bygga ut Mörbyhallen,
  - tillskapa toaletter, omklädningsrum och gemensamhetsytor för både friidrotten och fotbollen vid Danderyds gymnasiums Idrottsplats,
  - säkerställa ändamålsenliga läktare på alla idrottsplatser,
  - bygga en ny ishall och hålla de befintliga ishallarna öppet året runt,
  - bygga en fullstor uppvärmd inomhusfotbollshall för kommunens 2 500 fotbolls-spelande unga,
  - bygga den idrottshall i Enebyberg som M och L lovade invånarna i förra valet,
  - omgående starta byggnationen av ett nytt badhus i kommunen.

Skapa fler mötesplatser

- Öppna en ny fritidsgård i Djursholm som ersätter fritidsgården Pavven, som lades ner av M, L och KD.
- Inrätta en Fritidsbank där danderydsbor kan låna idrotts- och friluftsutrustning utan kostnad. Utrustningen är många gånger en dyr affär för föräldrarna.
- Införa ett 1-procentmål för konstnärlig utsmyckning vid all nybyggnation.
- Säkerställa att kommunen behåller fyra bibliotek - ett i varje stadsdel.
- Verka för att Danderyds konsthall får en permanent lokal.
- Öppna en bemannad kommunal parklek i kommunen.
- Utredda ett nytt kommunalägt kommun- och kulturhus.

Stötta unga på väg in i vuxenlivet

- Stärkta insatser för att minska den omfattande konsumtionen av alkohol och droger bland Danderyds unga.
- Dubbla antalet kommunala sommarjobb för Danderyds unga. Idag erbjuder Danderyd runt 70 sommarjobb år kommunens ungdomar, betydligt färre än i de flesta andra kommuner.

**En
äldreomsorg
av högsta
kvalitet**

”Återstarta kommunal hemtjänst för verklig valfrihet

Äldre danderydsbor ska kunna leva ett tryggt och innehållsrikt liv, hemma eller på ett boende med det stöd och den omsorg de behöver. I dag saknas verklig valfrihet i hemtjänsten, personalen är hårt pressad och platserna i anpassade boenden räcker inte till. Dessutom är åldersgränsen för att få flytta till ett trygghetsboende orimligt hög, 75 år.

Kommunen behöver ta ansvar och omgående påbörja byggandet av fler äldre-, trygghets- och korttidsboenden, med drift i kommunal eller privat regi. Seniorradhusen i Enebyberg ska förbi i kommunal ägo och det eftersatta underhållet åtgärdas omgående. Vi vill återinföra en kommunal hemtjänst och ge medarbetarna mer tid för sällskap vid måltider, utevistelse, kultur och sociala aktiviteter. Även som äldre vill man träffa andra och ha roligt! Vi vill också utveckla dagverksamheter och träffpunkter som kompletterar hemtjänsten.

Arbetet med att avskaffa minutstyrningen i hemtjänsten bör inledas och verksamheten stärkas med fler undersköterskor och sjuksköterskor. Kvaliteten i hemtjänst och boenden ska säkerställas genom skärpta krav och ökad kontroll av både privata och kommunala utförare. Maten på våra äldreboenden ska vara god, näringsrik och gärna tillagad på plats.

Den viktigaste resursen i äldreomsorgen är personalen. Därför måste de ha rätt kompetens och goda språkkunskaper, erbjudas fasta tjänster för bättre kontinuitet och få tillräckligt med tid för både för vård och social samvaro med de äldre.

Vi socialdemokrater vill skapa en äldreomsorg av högsta tänkbara kvalitet, med trygg personal och ett helhetsperspektiv på livet som äldre.

Därför vill vi:

Bygga fler och bättre boenden för äldre

- Bygga fler trygghets- och äldreboenden i takt med att den äldre befolkningen ökar.
- Sänka åldersgränsen till 65 år att få flytta till trygghetsboende.
- Behålla seniorradhusen i Enebyberg i kommunal ägo, samt rusta upp radhusen och andra befintliga trygghetsboenden.
- Förbättrad fastighetsskötsel och service på kommunens boenden för äldre.

Stärka kvalitén i äldreomsorg och hemtjänst

- Starta upp en kommunal hemtjänst för större trygghet och verklig valfrihet.
- Stärka den medicinska kompetensen i hemtjänsten och boenden, med fler sjuksköterskor och undersköterskor och bättre tillgång till rehabiliteringspersonal.
- Säkerställa att hemtjänstutförare och boenden håller hög kvalitet genom skärpt uppföljning och tydligare krav av både privata och kommunala utförare.
- Avskaffa minutstyrningen i hemtjänsten.
- Minska beroende av timanställda och hyrpersonal för att skapa kontinuitet för omsorgstagarna.
- Fortsätta satsa på språkutveckling för omsorgspersonal genom utbildning och språktester.
- Säkerställa att alla äldreboenden och trygghetsboenden har egna tillagningskök.
- Minska andelen privatiseringar av kommunal verksamhet till förmån för mer kommunal drift och hårdare krav vid upphandlingar.

Insatser för att bryta ofrivillig ensamhet

- Säkerställa att personalen i äldreomsorg och hemtjänst har tid för mänskliga möten och till att stimulera dagliga kontakter och aktiviteter för äldre.
- Starta fler dagverksamheter och träffpunkter i hela kommunen för att bryta den ofrivilliga ensamheten.
- Utöka volontär- och föreningssamverkan för att bryta isolering och skapa fler sociala aktiviteter.
- Säkerställa att upplevd ensamhet ges tyngd vid beslut om tillgång till särskilt boende.

Öka tryggheten för äldre

- Stärka tillträdeskontrollen och säkerheten på kommunens äldre- och trygghetsboenden.
- Arbeta för att äldre ska ha bra och nära kontakt med vården.
- Införa arbetssätt som minimerar risken för övergrepp och annan brottslighet inom omsorgen.
- Utöka trygghetsskapande teknik såsom sensorer, smarta larm och digital nattillsyn för dem som vill.
- Säkra att tekniken alltid kompletterar, aldrig ersätter den mänskliga omsorgen.
- Ha närtrafik i hela kommunen.
- Erbjuder gratis dobbar för alla kommuninvånare över 65 år.

Bättre arbetsvillkor för personalen

- Införa fria arbetskläder och arbetsskor inom omsorgen.
- Erbjuder tillsvidare- och heltidsanställning som norm inom äldreomsorgen.
- Satsa på arbetsmiljö, handledning och kompetensutveckling inom äldreomsorgen.

**Ett grönt
och hållbart
Danderyd**

” **Stoppa utförsäljningen av kommunal mark och fastigheter**

Danderyd är en fantastisk kommun med sin unika karaktär som trädgårdsstad och närheten till både vacker natur och storstadens rika utbud. Den miljön ska vi värna, samtidigt som vi utvecklar kommunen med bra bostäder, god service och infrastruktur och där stadsutvecklingen är långsiktig och miljömässigt hållbar.

Vi är oroadе över att den styrande majoriteten fortsätter att sälja ut kommunens mark och fastigheter – tillgångar som är en viktig och långsiktig investering för alla danderydsbor och skapar rådighet för kommande generationer.

Vi motsätter oss också M, L och KD:s höga exploateringstempo, rivningar av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och kostsamma ingrepp i kommunens grönområden.

Samtidigt vill vi skapa möjligheter för fler att bo i Danderyd genom hela livet. Ett kommunalt bostadsbolag skulle ge bättre kontroll över byggandet och vara en god ekonomisk investering för kommunen och dess medborgare. Vi vill stärka kollektivtrafiken och göra Danderyd mer gång- och cykelvänligt. Luftföroreningar, buller och osäkra trafikmiljöer behöver åtgärdas.

Tranholmen är en unik skärgårdsmiljö och en tillgång för kommunen. Tranholmsborna ska inte drabbas av högre taxor och avgifter och vi vill utreda möjligheten att samordna SL:s färjetrafik med skolbåten till Tranholmen.

Danderyd ska vara en kommun där människor möts, känner sig trygga och kan leva klimatsmart utan att klimatet eller miljön får betala priset.

Därför vill vi:

Verka för en långsiktig och hållbar stadsutveckling

- Utveckla ett kommunalt bostadsbolag. Befintliga bostäder i kommunens ägo skulle inledningsvis vara basen i det nya bostadsbolaget.
- Ny bebyggelse ska anpassas till omgivningen i gestaltning och skala.
- Förbättra belysning, utemiljöer och offentliga platser för att öka tryggheten och tillgängligheten i vardagsmiljöer.
- Säkra gröna kilar och rekreationsområden som en självklar del av stadsbilden.
- Säkra strategisk mark för att bibehålla kommunens långsiktiga rådighet.
- Skydda kustmiljön i kommunen, så även nästa generation kan njuta av den.
- Skapa fler mötesplatser, torg och aktivitetsytor i nya och befintliga stadsdelar.

Skapa trygga och smidiga trafiklösningar

- Arbeta för att Danderyds samtliga stationer på Roslagsbanan får vara kvar.
- Bygga ut flextrafiken för bussarna med fokus på äldre medborgare.
- Verka för ökad turtäthet och bättre tvärförbindelser inom kommunen.
- Utveckla kollektivtrafikpunkter med trygga och tillgängliga miljöer.
- Bygga fler säkra gång - och cykelstråk som binder ihop stadsdelar och stationer, med övergångsställen, cykelparkeringar och belysning för ökad trygghet.
- Utredda samordning av SL-färjan och skolbåten till Tranholmen. Ökad turtäthet och effektivare samordning skulle gynna både tranholmsborna och övriga kommuninvånare.
- Insatser för att minska genomfartstrafik i bostadsområden.
- Långsiktigt arbeta för en överdäckning av E18 genom centrala Danderyd.
- Arbeta för en förlängning av tunnelbanan till Täby.

God kommunal service i hela kommunen

- Verka för sänkta och rättvisa kommunala avgifter på avfall och vatten.
- Säkerställa att Tranholmen får samma taxa för sophämtning och hushållsnära återvinning som i övriga kommunen.
- Öka den lokala polis närvaron i Danderyd.

Olle Johansson och Jenny Åkervall

Läs mer om våra förslag för ett bättre Danderyd:
danderyd.socialdemokraterna.se

Bli medlem redan idag!

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET | DANDERYD